

Fertőd Város Pályázati Stratégiája

2010.

Készítette: Corporate Values
Szervezetfejlesztési és
Vezetési Tanácsadó Kft.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
Bevezető.....	3
Helyzetértékelés.....	5
Szervezeti felépítés.....	9
Fejlesztési célok.....	11
Aktuális pályázati kiírások.....	13
Költségvetési vonatkozások.....	24
Cselekvési terv.....	26
Ütemterv.....	28
EU-s pályázatok anomáliái az önkormányzatoknál – Dr. Füzi Norbert, Fertőd jegyzőjének cikke a Jogalkotás-jogalkalmazás című folyóiratban.....	29
Összegzés.....	32

Fertőd Város Önkormányzatának pályázati lehetőségeinek feltérképezése a költségvetési tervezés és a településfejlesztési stratégia összehangolása érdekében

Bevezető

Bár Magyarország már több mint hat éve, hogy csatlakozott az Európai Unióhoz, a legtöbb települési önkormányzat pályázati tevékenysége napjainkban is eseti jellegű.

Némi fejlődés ugyan észlelhető a Nemzeti Fejlesztési Terv 2004-2006 közötti programozási időszakához képest, a pályázati aktivitás azonban a jelenlegi, 2007-2013-as időszakban is sok kívánnivalót hagy maga után. Az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében kiírásra kerülő témérdek pályázati lehetőséggel kapcsolatban csupán azok megjelenését követően, jobb esetben már partnerségi egyeztetésre bocsátásukkor kezdenek konkrét fejlesztéseket tervezni, vagy a projekteket előkészíteni.

A pályázatok figyelésére és ezzel együtt az azokra történő korai felkészülésre kapacitás- és leterheltségi problémák, lehatárolt feladatkörök, illetve megfelelő szakembergárda hiányában egészen egyszerűen nincsen lehetősége a legtöbb településnek, pontosabban azok önkormányzatának. A pályázatok beadásának megghiúsulása, a pályázati határidők be nem tartása legtöbb esetben a projektek előkészítetlensége miatt történik, a beadott pályázatok szakmai tartalma pedig a rövid felkészülési időszak miatt nincs megfelelően átgondolva.

Sokszor még a későbbiekben nyertes pályázatok lebonyolítását is megnehezíti a nem megfelelő projektterv. A pályázatírást követően sok esetben megkövetelt projektfejlesztés és a kevés, de annál bonyolultabb nyertes pályázatok menedzselése miatt az önkormányzatok

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

lemaradnak az újabb fejlesztési lehetőségekről, vagy éppenséggel olyan fejlesztéseket valósítanak meg, amelyek nem feltétlenül szolgálják saját rövid-, közép-, vagy éppenséggel hosszú távú fejlesztési koncepciójukat és nem feltétlenül felelnek meg saját prioritási sorrendjüknek sem.

Jelen pályázati stratégia elsődleges célja tehát nem is lehet más, mint a közeljövőben rendelkezésre álló pályázati lehetőségek feltárása, az azokhoz kapcsolódó projekt-előkészítési munkák ütemezése, ezek költségeinek megbecslése és megjelenítése a település éves költségvetésében.

Cél még az egyes pályázati támogatásokhoz biztosítandó önrész igény felderítése is, mely súlyos kötelezettség és nem egyszer szab gátat az önkormányzat fejlesztési igényeinek, de kellő időben történő tervezéssel könnyen áthidalható és kezelhető problémává szelődül.

A fentebb említetteken kívül nem elhanyagolható célja még a stratégiának, hogy a pályázati lehetőségeket ne csak a település költségvetésével, hanem annak rendelkezésre álló fejlesztési stratégiáival, koncepcióival is összehangolja.

A pályázati stratégia elkészítésének előzményeként a település jegyzőjével, dr. Füzi Norberttel folytatott projektindító megbeszélés, vagy ha úgy tetszik interjú keretében feltérképezésre került Fertőd Város Önkormányzatának eddigi pályázati tevékenysége, pályázati aktivitása, eredményei és a jövőt illetően további fejlesztési elképzelései.

A stratégia elkészítése során felülvizsgálatra kerültek a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által 2009. első negyedévében nyilvánosságra hozott 2009-2010-es évekre vonatkozó Akciótervek, amelyekből azonosíthatók a település fejlesztési igényei, társítva Fertőd Város Integrált Városfejlesztési Stratégiájában található tervezett projektekkel.

Helyzetértékelés

Fertőd városa a Nyugat-Dunántúli Régióban, Győr-Moson-Sopron megyében, a Sopron-Fertődi kistérségben, Magyarország északnyugati részén, a Fertő-Hanság kistájon található. 1995-ben kapott városi rangot, ekkor 3179 lakosa volt, míg jelenleg mintegy 3580 lakossal büszkélkedhet. A Sopron-Fertődi kistérség 40 települést foglal magába, ebből Sopron a kistérségi központ, Fertőd pedig mikro térségi központként funkcionál.

Sem a kistérség, sem pedig a település nem tartozik a hátrányos helyzetű vagy leghátrányosabb helyzetű kategóriába, így nem került kiemelésre a területfejlesztés kedvezményezett térségeinek jegyzékéről készített kormányrendeletekben, illetve az ilyen településeket fejlesztési kedvezményekben részesítő listákon. Az említett sajátosságoknak, ami főként a kedvező gazdasági mutatóknak és a nyugati határ közelsége miatti relatíve alacsony munkanélküliségnek köszönhető, a település lakói minden bizonnyal örülnek, pályázati szempontból azonban nem jelentenek előnyt. A „minél rosszabb helyzetben vagyunk, annál jobb helyzetben vagyunk” elvet figyelembe véve, Fertőd városa eleve „hátrányból” indul a ténylegesen hátrányos helyzetű kistérségek és települések pályázóival szemben, akik sok esetben már az indulásnál többlet pontszámmal rendelkeznek a különböző objektív szempontok figyelembe vételét követően. Egy másik fontos megkülönböztetési szempont pedig a sok esetben már eleve nagyon alacsony támogatási intenzitás mellé biztosítandó saját forrás mértéke, amely szintén eltérő lehet különböző fejlettségű pályázók esetében.

A település pályázati aktivitását vizsgálva elmondható, hogy Fertőd Város Önkormányzata aktív résztvevője mind az államháztartáson belüli, mind pedig az európai uniós pályázati rendszernek.

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
 készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
 Budapest, 2010. május

Az önkormányzat a rendelkezésre álló saját erőhöz mérten maximálisan kihasználja a pályázatok nyújtotta fejlesztési támogatásokat.

A pályázati tevékenységek tervezettségére igen vegyes képet mutat. A pályázati lehetőségek feltárása, valamint a kiírások megismerése ad hoc módon történik. Ezt követően a különböző információforrásokból összegyűlt lehetőségek közti döntéshozatal a fejlesztési célokkal összevetve már szervezettebben működik.

Az önkormányzat belső statisztikáiból jól látszik, hogy a város által benyújtott pályázatok közül több projekt csak az ismételt benyújtáskor részesült kedvező elbírálásban. Ennek fényében különösen becsülendő a pályázatok előkészítésében, megírásában, menedzsmentjében résztvevő szereplők kitartása, valamint a fejlesztési irányokhoz való ragaszkodása.

Fertőd Város Önkormányzata 5 darab nyertes pályázattal büszkélkedhet az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) keretén belül.

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (HUF):
NYDOP 3.1.1/A-09-1f Városközpontok funkcióbővítő megújítása a nem megyei jogú városokban Fertőd Fertőd Város Önkormányzata A városközpont megújítása Fertődön	2. fordulóra léphet
NYDOP 4.3.1/B Kerékpárút-hálózat fejlesztése forgalmas útszakaszok mentén Fertőd Fertőd Város Önkormányzata BIZTONSÁGOS ÉS FENNTARTHATÓ KERÉKPÁROS KÖZLEKEDÉSÉRT A FERTŐ/NEUSIEDLER SEE KULTÚRTÁJON	192 317 133
ÁROP 1.A.2/A A polgármesteri hivatalok szervezetfejlesztése Fertőd Fertőd Város Önkormányzata Fertőd Város Polgármesteri Hivatalának szervezetfejlesztése	20 000 000
NYDOP 3.1.1/C-09 Kisléptékű, pontszerű kisvárosi fejlesztések Fertőd Fertőd Város Önkormányzata A fertői Haydn-sétány kialakítása	50 000 000
NYDOP 5.1.1/C-09 Egyenlő esélyű hozzáférés a közszolgáltatásokhoz (Akadálymentesítés) Fertőd Fertőd Város Önkormányzata Eltérő képességű emberek egyenlő esélyű hozzáférése a szociális ágazatban	6 700 212

1. Táblázat: Fertőd Város Önkormányzatának nyertes pályázatai

A fenti lista, illetve az önkormányzat pályázati tevékenységében aktívan résztvevő szereplőkkel folytatott interjúk alapján megállapítható, hogy a település számára a legfontosabb prioritások a turisztikai fejlesztések. Fertőd bevételeinek jelentős része származik a turizmusból és a hozzá kapcsolódó szolgáltatásokból, így erre a húzóágazatra koncentrált pályázati projektek megvalósítása egyértelműen a város fejlődését segítik elő.

A turisztikai vonzerő fejlesztését szolgálják az úgynevezett város rehabilitációs pályázati projektek, melyek két különböző ütemben hivatottak megújítani a település arculatát, a városközpont funkciókkal történő megtöltésén és egy forgalomcsökkentett övezet, az ún. Haydn-sétány kialakításán keresztül.

A 675 millió forintos teljes költségvetésű város rehabilitációs program I. szakaszában valósul meg a Kulturális és Szolgáltató Ház a volt szovjet laktanya területén, a Haydn-sétány, a Városfejlesztési Építészeti Tervdokumentáció elkészítése, a süttöri játszótér felújítása, az új belváros tervpályázat, valamint néhány kisebb léptékű fejlesztés is.

A város rehabilitációs európai uniós pályázatok kötelező mellékleteként 2009 novemberében készült el Fertőd Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája. Az IVS középtávra (7-8 évre) szóló dokumentum. Célszerűen – igazodva a Strukturális Alapok tervezési-programozási ciklusához – az IVS tartalmazza a város és részeinek 2016-ig elérendő céljait, tervezett projektjeit, illetve az ezek elérése érdekében mozgósítandó erőforrásokat. Az IVS lényeges eleme, hogy a helyzetértékelésre alapozó fejlesztési célok és irányok meghatározásán túl megvalósítási elemeket is magában foglal, ennek keretében a lehetőségek figyelembevételével a lehető legpontosabb becslését adja a városfejlesztés céljaira igénybe vehető forrásoknak és azok lehetséges eredetének.

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

Az integrált városfejlesztési stratégia a város középtávú fejlesztéseit megalapozó stratégiai dokumentum, amelynek legitim alkalmazásához az Önkormányzat Képviselő-testületének határozati jóváhagyása is szükséges volt. Ennek része az Előzetes Akcióterületi Terv, mely már konkrét beavatkozásokat is tartalmaz pályázati projektek formájában.

Röviden összefoglalva elmondható, hogy az IVS célja kettős:

- egyrészt elengedhetetlen a város megfelelő fejlődési irányainak kiválasztása és konkrét meghatározása, ezáltal a település hosszútávon biztosítható fejlődése, az Önkormányzat fejlesztési munkájának hatékonyabbá tétele szempontjából.
- másrészt a központi kormányzat stratégiával kapcsolatos igényeinek kielégítése mellett lehetőséget teremt a város számára európai uniós pályázati források lehívhatóságához, hiszen mint ismert, a 2009-es évtől kezdődő akciótervi időszakról az IVS készítése városmérettől függően elvárás vagy ajánlott minden központi forrásokra pályázó várossal szemben.

A turisztikai fejlesztések mellett az önkormányzat hagyományos feladatainak ellátásához kapcsolódó fejlesztések sem szorulnak háttérbe. A döntéshozók igyekeznek megteremteni az egészséges egyensúlyt az egyes prioritások között. Ennek köszönhetően valósulhat meg a kerékpárút hálózat fejlesztése, a szociális intézmény akadálymentesítése, valamint a Polgármesteri Hivatal szervezetfejlesztése is. Az utóbbi pályázat híven tükrözi, hogy az infrastrukturális beruházások mellett Fertőd városa nem hanyagolja el az emberközpontú tartalmi fejlesztéseket sem.

Szervezeti felépítés

A Fertődi Polgármesteri Hivatal szervezetrendszerén belül nincs önálló, csak és kizárólag a pályázati tevékenységgel foglalkozó osztály, vagy kisebb szervezeti egység. A pályázati referensi munkakör sincs betöltve házon belül, amit az Állami Számvevőszék nehezményezett is legutóbbi ellenőrzése során. A pályázatok figyelése, a jogosultsági vizsgálat, az előkészítő munkálatok, az egyes kiválasztási eljárások és az egyszerűbb pályázati kiírások esetében maga a pályázatírás is a Jegyző és szűkebb apparátusa hatáskörébe tartozik.

A pályázati lehetőségek feltárása és megismerése jelenleg ad hoc módon zajlik, a pályázatfigyelés olykor a Kistérség Munkaszervezetének bevonásával történik. A könnyebb átláthatóság érdekében ezt a tevékenységet is egy ember, a Jegyző fogja össze.

Az egyes pályázati projektek elkészítéséről és azok benyújtásáról a Képviselő-testület dönt, igen magas szintű előkészítő tevékenység után.

A pályázatírás és a projektmenedzsment mellett a kollégáknak vannak egyéb kötelező feladatai is, ezért nehéz megtalálni az egyensúlyt a sokfajta feladatcsoport között. Az önkormányzat sikeres pályázati tevékenységének köszönhetően egyre több menedzsmenti feladat hárul a munkatársakra, viszont ezzel egy időben nincs lehetőség a csapat létszámának emelésére. További nehézséget okoz, hogy a munkatársak mind a szakmai felkészültség, mind a pályázati tapasztalat terén eltérő szinten állnak. A csapat egyik nagy előnye, hogy különböző végzettségű, és különböző kompetenciákkal rendelkező tagokból áll, így a sikeres pályázatíráshoz és megvalósításhoz, ha külön-külön is, de minden szaktudás adott. A hatékonyság növelése érdekében érdemes lenne több időt és figyelmet szentelni a kollégák közti tudás- és tapasztalat megosztásnak. A „szervezet” túlságosan centralizált és

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

nagy részben csak egy ember, a Jegyző tevékenységétől függ. A feladatok újraelosztásával, illetve delegálásával megszüntethető lenne az egyenetlen terheltség.

A Fertődi Polgármesteri Hivatal felépítése és az egyes osztályok/csoportok feladatvégzése a pályázati tevékenységek kapcsán:

- Gyámügyi csoport: nincsen pályázatokkal kapcsolatos feladata.
- Építésügyi csoport: tulajdoni lapok beszerzése, műszaki jellegű adatszolgáltatás, tulajdonjogviszonyok tisztázása.
- Hatósági osztály: létszámadatok, statisztikai adatok, demográfiai adatok, igazolások, befogadó nyilatkozatok, tulajdonosi hozzájárulások.
- Pénzügyi osztály: költségvetések összeállítása, gazdasági mutatók, pénzügyi adatgyűjtés.

Az Önkormányzatnak nincs megfelelő kapacitása a pályázatírói tevékenység teljes körű ellátására, ezért az a gyakorlat alakult ki, hogy a nagyobb, komplexebb, több munkát igénylő pályázatok megírásával a témában szakértőkkel rendelkező pályázatíró céget bízunk meg egyedi megbízással. A kisebb (főleg hazai pályázatok) megírása mellett a pályázatok menedzselése tölti ki a kollégák munkaidejének jelentős részét. A menedzsmenti tevékenység eddig egyértelműen sikeres, azonban a hosszú távú fenntarthatósága kétséges.

Fejlesztési célok

Fertőd városfejlesztési irányvonalait a település Integrált Városfejlesztési Stratégiája határozza meg. A fejlesztési koncepció négy fő téma köré csoportosítva összegzi a fejlesztés lépéseit. Az első stratégiai fontosságú terület, melynek fejlesztése az Önkormányzat elsődleges célja, a szociális ellátás és az egészségügy. A második átfogó cél az oktatás minőségének emelése. A harmadik témakör a város idegenforgalmának extenzív és intenzív fejlesztése, a gazdasági környezet és a turizmus élénkítése. A negyedik pedig a minőségi élet feltételeinek megteremtése, illetve a város funkcióinak diverzifikálása és a helyi közösségek építése.

A közlekedési (utak, járdák) és egyéb infrastruktúrák (intézmények, szolgáltató épületek) jelenlegi állapotának javítása szükséges mind a gazdasági élet, mind az életminőség, mind pedig a turizmus terén kívánatos továbbfejlődéshez. A vállalkozási kedv erősítésével, munkahelyteremtéssel a helyben foglalkoztatás növelhető, illetve az Önkormányzat saját bevételei – így fejlesztési forrásai növekedhetnek. Az oktatási intézményrendszer fejlesztésével a település lakosságmegtartó erejének növelése érhető el, továbbá a jövőbe való befektetés ezen formája hosszú távon a város gazdasági életére, a lakosság életminőségére hat ki pozitívan. A közigazgatási és közellátási intézményrendszer fejlesztése egy „komfortos” város kialakulásához, a magas életminőség biztosításához vezet, ami biztonságot nyújt a lakosság számára. A turizmus területén komoly termékesítés, illetve ehhez kapcsolódó turisztikai háttér-infrastruktúra kiépítés szükséges, igazodva az Eszterházy-kastély tervezett fejlesztéseivel, a turisztikai piacon történő szerepvállalás jövőbeni irányához. Turisztikai téren történő fejlődés első lépcsőfoka a fogadási feltételek megteremtése lenne, mely magában foglalja a szálláskapacitások bővítését és fejlesztését, valamint ezzel párhuzamosan a programkínálat bővítését.

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

A városi funkciók fejlesztése még a fentieknél is sokkal nagyobb és szerteágazóbb terület. Az egymástól távol álló és sokszor egymással konkuráló területek fejlesztése sokkal komolyabb tervezést és üzemezést igényel a diverzifikáltság okán. A fejlesztések fő témakörei a következők: a közoktatás infrastrukturális és tartalmi fejlesztése, a közlekedési kapcsolatok és a közterületek fejlesztése, városrészi központok kialakítása, illetve a városrészek arculatfejlesztése, a város innovációs potenciáljának növelése, a szennyvízelvezetés- és tisztítás, a csapadékvíz elvezetés és a belvízrendezés, a távhőszolgáltatás, valamint a hulladékkezelés-és ártalmatlanítás megoldása és fejlesztése és végül az egészségügyi-és szociális szolgáltatások minőségének javítása.

A közeljövő céljai között szerepel az uniós pályázati lehetőségek maximális kihasználása, valamint a források hatékony felhasználása. A sikeres pályázás érdekében a város beépítette stratégiájába a Strukturális Alapok programozási irányelveit – úgymint programozás, addicionalitás, partnerség – és ezek mentén haladva próbálja kialakítani saját pályázati stratégiáját és ezzel együtt megerősíteni Fertőd térségi vezető szerepét.

A fentebb kifejtett fejlesztési koncepció megvalósítását csak sokéves, kitartó munkával, az ütemtervhez való szigorú ragaszkodással, a fejlesztési források tudatos tervezésével lehet megvalósítani. A következő fejezet részletes leírást tartalmaz a fejlesztési koncepciókhoz illeszkedő ÚMFT-s pályázati kiírásokról, megkönnyítve ezzel az Önkormányzat stratégiai tervezési munkáját, illetve az éves költségvetés összeállítását a pályázati önerő szükséglet fényében. Annak érdekében, hogy a pályázati stratégia által nyújtott előnyöket folyamatosan és maximálisan ki lehessen használni, a dokumentum újbóli felülvizsgálata javasolt a 2009-2010-es akciótervek aktualizálása után, de legkésőbb, a következő kétéves akciótervek (2011-2012-es) megjelenésekor.

Aktuális pályázati kiírások

KEOP-4.2.0/A

Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal

Támogatási összeg min-max: 1.000.000 – 50.000.000 Ft

Támogatási intenzitás: 60%

Támogatható tevékenységek:

- Fűtési energiaigény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból;
- Használati meleg víz igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból;
- Gazdasági-termelési folyamat közvetlen hőigényének részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból;

Benyújtási határidő: 2009. augusztus 19-től (folyamatos)

KEOP-4.2.0/B

Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal

Támogatási összeg min-max: 1.000.000 – 1.000.000.000 Ft

Támogatási intenzitás: 60%

Támogatható tevékenységek:

- Napenergia hasznosítása;
- Biomassza-felhasználás;
- Szilárd vagy folyékony biomassza köztes feldolgozottságú (szilárd, folyékony, gáznemű) energiahordozóvá alakítása saját hőigény kielégítésre, illetve értékesítésre;
- Szilárd és/vagy folyékony alapanyagból biogáz, depóniagáz előállítás és hőigény kielégítésre történő hasznosítási rendszer kialakítása és bővítése;
- Geotermikus energia hasznosítása;
- Hőszivattyús rendszerek telepítése;
- Hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrás felhasználásával;
- Megújuló energiaforrások kombinálása;
- Megújuló energiaforrásokat hasznosító közösségi távfűtő rendszerek kialakítása, megújuló energiaforrásra való részleges vagy teljes átállítása;

Benyújtási határidő: 2009. szeptember 1-től (folyamatos)

KEOP-5.3.0/A

Épületenergetikai fejlesztések és közvilágítás korszerűsítése

Támogatási összeg min-max: 1.000.000 – 500.000.000 Ft

Támogatási intenzitás: 25-80%

Támogatható tevékenységek:

A) Az épületek hő technikai adottságainak javítása, hőveszteségének csökkentése a felújításban érintett épület, épületek, vagy egymással érintkező épületekből álló épületcsoport egészén.

- Utólagos külső hőszigetelés
- Külső nyílászáró-csere
- Hővisszanyerő szellőzés létesítése

Intézmények fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszereinek korszerűsítése

- Kazánok cseréje korszerű, jó hatásfokú berendezésekre (pl. alacsony hőmérsékletű vagy kondenzációs kazánok beépítése, sugárzó fűtés kialakítása), kazánok égésfej-korszerűsítése tüzelési hatékonyság-növelés céljából,
- Automatikus központi (hőforrás oldali) és helyi (hőleadó oldali) szabályozások kiépítése,
- Fűtési- és használati melegvíz-rendszerek korszerűsítése, szabályozhatóvá tétele, egyedi mérési lehetőségek kialakítása, energiatakarékos megoldások alkalmazása,
- Hűtési rendszerek energiatakarékos korszerűsítése,
- Kisléptékű, helyi kogeneráció, vagy trigeneráció kiépítése, (kizárólag saját felhasználásra, villamosenergia-értékesítés nélkül)
- Hulladékhő hasznosítási lehetőségek kiaknázása,

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

- Gőz hőhordozó közeg váltása forró vízre,
- A hőelosztó rendszerek korszerűsítése, veszteségeinek csökkentése
- Távhőrendszerre való csatlakozás feltételeinek megteremtése,
- Technológiai berendezések (étkeztetés, mosás, szárítás, vasalás, stb.) energetikai korszerűsítése, vagy cseréje a meglévőnél jobb energetikai hatásfok és kisebb energiafelhasználás biztosítása céljából.

Világítási rendszerek korszerűsítése:

- Fényforrások, világítótestek és előtétek cseréje,
- Kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése, az igényekhez térben és időben alkalmazkodó műszaki megoldások (pl. szakaszolások, mozgásérzékelők) kialakítása, amennyiben energia-megtakarítást eredményeznek

A közvilágítás energiafelhasználásának csökkentése (a közvilágítással kapcsolatos kötelező feladatok ellátásával megbízott pályázó esetében): a lámpatestek, fényforrások, előtétek és az energia-megtakarítás szempontjából indokolt vezetékek felújítása, vagy cseréje. (Új közvilágítási oszlopok építése vagy a meglévő oszlopok cseréje nem támogatható.)

Komplex, több energiahatékonyság-növelési tevékenységet magukban foglaló beruházások.

- Kazánok cseréje korszerű, nagyhatásfokú berendezésekre (pl. alacsony hőmérsékletű vagy kondenzációs kazánok beépítése, sugárzó főtés kialakítása és Utólagos külső hőszigetelés és/vagy külső nyílászáró-csere.
- Fűtési- és használati melegvíz-rendszerek korszerűsítése, szabályozhatóvá tétele, egyedi mérési lehetőségek kialakítása, energiatakarékos megoldások alkalmazása és Utólagos külső hőszigetelés és/vagy külső nyílászáró-csere
- Távhőrendszerre való csatlakozás feltételeinek megteremtése és Utólagos külső hőszigetelés és/vagy külső nyílászáró-csere.
- Kazánok cseréje korszerű, nagyhatásfokú berendezésekre (pl. alacsony hőmérsékletű, vagy kondenzációs kazánok beépítése, sugárzó főtés kialakítása) és

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

Fűtési- és használati melegvíz-rendszerek korszerűsítése, szabályozhatóvá tétele, egyedi mérési lehetőségek kialakítása, energiatakarékos megoldások alkalmazása és Utólagos külső hőszigetelés és/vagy külső nyílászáró-csere.

- Távhőrendszerre való csatlakozás feltételeinek megteremtése és
Fűtési- és használati melegvíz-rendszerek korszerűsítése, szabályozhatóvá tétele, egyedi mérési lehetőségek kialakítása, energiatakarékos megoldások alkalmazása és Utólagos külső hőszigetelés és/vagy külső nyílászáró-csere

Benyújtási határidő: 2009. szeptember 1-től (folyamatos)

KEOP-5.3.0/B

Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva

Támogatási összeg min-max: 1.000.000 – 500.000.000 Ft

Támogatási intenzitás: 60%

Támogatható tevékenységek:

A konstrukció keretében csak energiahatékonyság fokozását valamely megújuló energiaforrás felhasználásával kombináló (továbbiakban: kombinált projekt) projektet lehet benyújtani.

A) Energiahatékonyság javításra vonatkozó tevékenységek:

Az épületek hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségének csökkentése a felújításban érintett épület, épületek, vagy egymással érintkező épületekből álló épületcsoport egészén.

- Utólagos külső hőszigetelés
- Külső nyílászáró-csere
- Hővisszanyerő szellőzés létesítése

Intézmények fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszereinek korszerűsítése.

- Kazánok cseréje korszerű, nagyhatásfokú berendezésekre (pl. alacsony hőmérsékletű vagy kondenzációs kazánok beépítése, sugárzó fűtés kialakítása), kazánok égésfej-korszerűsítése tüzelési hatékonyság-növelés céljából
- Automatikus központi (hőforrás oldali) és helyi (hőleadó oldali) szabályozások kiépítése
- Fűtési- és használati melegvíz-rendszerek korszerűsítése, szabályozhatóvá tétele, egyedi mérési lehetőségek kialakítása, energiatakarékos megoldások alkalmazása
- Hűtési rendszerek energiatakarékos korszerűsítése

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

- Kisléptékű, helyi kogeneráció, vagy trigeneráció kiépítése
- Hulladék hő hasznosítási lehetőségek kiaknázása
- Gőz hőhordozó közeg váltása forró vízre
- A hőelosztó rendszerek korszerűsítése, veszteségeinek csökkentése
- Távhőrendszerre való csatlakozás feltételeinek megteremtése
- Technológiai berendezések (étkeztetés, mosás, szárítás, vasalás, stb.) energetikai korszerűsítése, vagy cseréje a meglévőnél jobb energetikai hatások és kisebb energiafelhasználás biztosítása céljából

Világítási rendszerek korszerűsítése

- Fényforrások, világítótestek és előtétek cseréje
- Kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése, az igényekhez térben és időben alkalmazkodó műszaki megoldások (pl. szakaszolások, mozgásérzékelők) kialakítása, amennyiben energia-megtakarítást eredményeznek

B) Megújuló energiafelhasználásra vonatkozó tevékenységek:

- napkollektorok alkalmazása használati melegvíz-termelésre és/vagy fűtéstámasztásra
- biomassza, azon belül mezőgazdasági fő- és melléktermék, kertészeti melléktermék, energianövény, erdészeti fő- és melléktermék, faipari és egyéb ipari hulladék és melléktermék vagy ezek vegyes) felhasználása fűtésre és/vagy fűtéstámasztásra
- geotermális energia hasznosítása
- geotermikus hőszivattyú alkalmazása használati melegvíz-termelésre és/vagy fűtéstámasztásra
- egyéb hőszivattyús rendszerek
- napelemek alkalmazása hálózati, vagy autonóm (hálózatra nem kapcsolódó) villamosenergia-termelés céljából, a fejlesztésben érintett épület villamosenergia-ellátásához

Benyújtási határidő: 2009. szeptember 1-től (folyamatos)

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

TIOP-1.1.1.

A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése

Támogatási intenzitás: 100%

Támogatható tevékenységek:

- Tanulói laptop rendszerek beszerzése.
- A tanulói laptop rendszerek kialakításához szükséges eszközök beszerzése (laptopok, szerverek, szoftverek, aktív hálózati eszközök)
- Sajátos nevelési igényűek oktatását támogató informatikai eszközök beszerzése.
- A kompetenciafejlesztést támogató, tanórán kívüli tevékenységet támogató informatikai eszközök beszerzése.

KEOP-1.2.0.

Szennyvíz-elvezetés és tisztítás konstrukció

Támogatási összeg min-max: 165.000.000 Ft

Támogatási intenzitás: 85%

Támogatható tevékenységek:

- Szennyvíztisztító telep létesítése és bővítése
- Szennyvíztisztító telep korszerűsítése (ha hatósági vagy bírósági kötelezés van rá)
- Csatornahálózat építése, vagy bővítése (a csatornahálózat rekonstrukció csak az elszámolható költségek max. 5 %-ig támogatható)
- Szennyvíziszap kezelő létesítmények építése (Szennyvíziszap energetikai hasznosítása esetén max. az elszámolható költségek 20%-a, ellenkező esetben az energetikai prioritásba pályázhat);
- Egyedi szennyvízkezelési rendszerek, beleértve a természet közeli tisztítást (kizárólag erre a tevékenységre nem lehet pályázni)
- TFH (szippantott szennyvíz) szállítási és telepi fogadási feltételeinek kiépítése, korszerűsítése

KEOP-2.2.1.

Komplex vízvédelmi beruházások – felszíni víztestek

Támogatási összeg min-max: 1.000.000.000 Ft

Támogatási intenzitás: 100%

Támogatható tevékenységek:

- Vízszint-szabályozás és vízpótlást biztosító létesítmények kialakítása és rekonstrukciója
- Holtág, meder-, mellékág-rehabilitáció
- Jó áramlási viszonyok biztosítása: csatornarendszerek és keresztirányú műtárgyak kialakítása, felújítása
- Szűrőmezők, hordalékfogók, torkolati művek, völgyzárógátak kialakítása, felújítása
- Kotrás, zagyterek kialakítása, iszapelhelyezés
- Vízínövények ökológiai szabályozása, nádgazdálkodás
- Táj-rehabilitáció- Szennyvízelvezetés és –tisztítás
- A projekt-célok megvalósulásának monitorozása, mérőhelyek kialakítása
- A jó állapot eléréséhez és a fenntartásához szükséges eszközök beszerzése (pl. nádvágó, tókasza, szivattyúk, stb.)
- A projekt keretében kialakított műtárgyak megközelítéséhez nélkülözhetetlen kezelő utak kialakítása

KEOP-2.3.0.

A települési szilárd hulladéklerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok elvégzése

Támogatási összeg min-max: 650.000.000 – 10.000.000.000 Ft

Támogatási intenzitás: 100%

Támogatható tevékenységek:

- A települési szilárd hulladéklerakókat érintő térségi és helyi szintű rekultivációs projektek megvalósítása.
- A helyszín biztosítása, anyagbeszerzés, rekultivációs projekten belüli feladatok elvégzése, építés, stb.
- Utógondozáshoz szükséges tevékenységek, figyelő kutak, növénytelepítés, elkerítés, biztonsági beruházások.
- Projektmenedzsment, közbeszerzés, mérnök, tervezői művezetés, könyvvizsgálat, tervezés, engedélyeztetés, terület előkészítő munkák

Költségvetési vonatkozások

Az önkormányzatok pályázati tevékenységének egyik súlyos hibája, hogy nem a személyre szabott települési fejlesztési stratégiájuk mentén fejlesztenek, hanem megragadnak minden pályázati lehetőséget, átírva ezzel a települési prioritásokat.

Ennek az ad hoc tevékenységnek a legnagyobb hátulütője, hogy az önkormányzatok nem minden esetben tudják biztosítani a szükséges önerőt az elsődleges fejlesztési célokra. Ezen hiba elkerülésének érdekében az önkormányzatoknak változtatniuk kell a rosszul bevésődött gyakorlatokon, és képessé kell válniuk arra, hogy a fejlesztési stratégiákban meghatározott célokhoz pályázati forrásokat tudjanak rendelni, valamint az egyes pályázatok költségvetési vonatkozásait be tudják építeni saját éves költségvetésükbe.

Az alábbi táblázat megfelelő kiindulási alapot nyújt Fertőd Város Önkormányzatának a pályázati költségvetések megtervezéséhez, még a konkrét pályázati kiírások megjelenése előtt, így segítve az önkormányzat költségvetésének előkészítését, és az egyes tételek pontosabb meghatározását.

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

A táblázatban szereplő értékek az ÚMFT-s pályázatokra vonatkozó átlagos, belső költségvetési korlátok, melyek lehetővé teszik a pályázó számára, hogy időben meg tudja becsülni a pályázatok költségvetési vonatkozásait.

Tevékenység neve	Belső költségkorlát (%)
Előkészítési költségek (tervek, tanulmányok, engedélyek)	1-5
Szolgáltatások igénybevétele	8-10
Projektmenedzsment	0-3
Könyvvizsgálat	0-2
Műszaki ellenőr	0-2
Kötelező tájékoztatás és nyilvánossá biztosítása	1-3
Eszközbeszerezés	0-30
Immateriális javak beszerzése	0-30

2. Táblázat: az ÚMFT-s pályázatok átlagos belső költségkorlátai

Cselekvési terv

I. Pályázati lehetőségek folyamatos figyelése

Felelős: pályázati referens

Határidő: folyamatos

II. Az önkormányzat fejlesztési célkitűzéséhez illeszkedő pályázati lehetőségek kiválasztása

Felelős: pályázati referens, polgármester, jegyző

Határidő: folyamatos

III. A pályázat költségeinek becslése, a szükséges önerő mértékének meghatározása, nyeresési esélyek meghatározása

Felelős: pályázati referens, pénzügyi munkatárs

Határidő: pályázati kiírás megjelenésétől számított 2 héten belül

IV. Az önkormányzat fejlesztési célkitűzéséhez illeszkedő pályázati lehetőségek bemutatása a döntéshozóknak

Felelős: pályázati referens

Határidő: pályázati kiírás megjelenésétől számított 1 hónapon belül

V. Döntés a pályázaton való indulásról

Felelős: polgármester, jegyző, képviselőtestület

Határidő: pályázati kiírás megjelenésétől számított 6 héten belül

VI. Projektindító megbeszélés az érintett szereplők részvételével, feladatok, határidők kijelölése

Felelős: pályázati referens

Határidő: pályázati kiírás megjelenésétől számított 2 hónapon belül

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

VII. Adatlisták, kötelezően csatolandó dokumentumok listájának elkészítése

Felelős: pályázati referens

Határidő: pályázati kiírás megjelenésétől számított 9 héten belül

VIII. Tervezői feladatok előkészítése, engedélyezési eljárások megindítása

Felelős: pályázati referens, beruházási osztály

Határidő: pályázati kiírás megjelenésétől számított 2 hónapon belül

IX. Költségvetést alátámasztó árajánlatok beszerzése, végleges költségvetés összeállítása

Felelős: pályázati referens, pénzügyi munkatárs

Határidő: pályázati kiírásban megadott beadási határidő előtt 3 héttel

X. A pályázat megvalósítási ütemtervének elkészítése (GANNT-diagram)

Felelős: pályázati referens

Határidő: pályázati kiírásban megadott beadási határidő előtt 3 héttel

XI. Pályázat benyújtása

Felelős: pályázati referens (polgármester, jegyző)

Határidő: pályázati kiírásban megadott végső beadási határidő, kivéve folyamatos elbírálású pályázatnál

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
 készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
 Budapest, 2010. május

Ütemterv

Sorszám	Tevékenység	0. hét	1. hét	2. hét	3. hét	4. hét	5. hét	6. hét	7. hét	8. hét	9. hét	10. hét	11. hét	12. hét	13. hét
1.	Pályázatfigyelés														
2.	Megfelelő pályázati lehetőségek kiválasztása														
3.	Költségbecslés, önerő meghatározása														
4.	Pályázati lehetőség bemutatása														
5.	Döntés														
6.	Projektindító megbeszélés														
7.	Adatlisták, csatolandó dokumentumok														
8.	Tervezés, engedélyezés														
9.	Költségvetés														
10.	Megvalósítási ütemterv														
11.	Pályázat benyújtása														

EU-s pályázatok anomáliái az önkormányzatoknál

Mivel Fertőd Város Önkormányzatának európai uniós és államháztartáson belüli pályázati sikeressége jelenleg a város jegyzőjének, Dr. Füzi Norbertnek az aktív és megalkuvást nem tűrő tevékenységének köszönhetően tartja a lépést a térség más településeivel, ezért nem hagyhatók figyelmen kívül a Jegyző Úr tapasztalatai és benyomásai a pályázatok terén.

Az alábbiakban az ő gondolatai olvashatóak változtatás nélkül leközölve egy közelmúltban írt cikkét, mely kimondottan települési jegyzők által és számára készített folyóiratban jelent meg.

„Magyarország Európai Unió csatlakozása óta minden önkormányzati vezető pontosan tudja, hogy a településfejlesztés legcélszerűbb módja a projektötlek EU-s pályázatok útján történő megvalósítása. Az egyes programok pályázatai ugyanis 10-30 % önrész biztosításával kerülnek kiírásra, ami még a rendkívül nehéz pénzügyi helyzetben lévő önkormányzatok számára is elérhető megoldásnak tűnik.

Az önrész biztosítása sem könnyű feladat, de a pályázatok benyújtása és a nyertes projektek megvalósítása okoz mindenki számára komoly nehézségeket. A probléma elsősorban a rendszer rendkívül bürokratikus jellegéből adódik, ami a kiírástól egészen a projektzárásig jellemző.

Már a kiírásoknál szembesül a pályázó, hogy mennyi feleslegesnek tűnő s a projekt szempontjából sokszor értelmezhetetlen dokumentumot kell mellékelnie. A fenntarthatósághoz előírt már-már abszurdnak tűnő vállalások ugyancsak tovább bonyolítják a helyzetet. Sajnos néha már a kiírások értelmezése sem egyértelmű, ami a későbbiekre

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

nézve okozhat újabb problémákat s a kiírások időközben megtett módosításai sem segítik a pályázók munkáját.

A közreműködő szervezetek dolgozóinál jelentkező fluktuáció szintén tovább nehezíti az amúgy sem egyértelmű viszonyokat. Ezen szervezeteknél viszont a rugalmatlanság az, ami igazán megkeseríti az önkormányzatok életét. Mindenki tudomásul veszi azt a tényt, hogy a pályázatokkal szemben támasztott EU-s követelményeknek meg kell felelni, csak „magyar betegségként” nem kéne ezt túlzásba vinni. Az önkormányzatokat ugyanis nem szabad egy kalap alá venni egy magán -, vagy jogi személlyel, aki bármikor megvalósíthat olyan jellegű szabálytalanságokat, ami összeegyeztethetetlen a pályázati eljárások metodikájával. Míg az említetteket maximum szűrőpróba szerint ellenőrzik csak, addig az önkormányzatokat minden létező ellenőrzési jogosultsággal rendelkező szervezet folyamatosan vizsgálja.

Ez a megállapítás is azt igazolja, hogy - nyugat-európai mintákhoz hasonlóan - elengedhetetlen feladat a rendszer egyszerűsítésének és átláthatóságának biztosítása. A projektek megtervezése azzal kezdődik, hogy számba vesszük azokat a feladatokat és költségeket, amik a pályázati eljárások során felmerülhetnek. Ezt azért is fontos már az elején elvégezni, mert ezáltal egyrészt kijelölhetjük az egyes részfolyamatok felelőseit, másrészt pontos képet kaphatunk a fejlesztés pénzügyi kereteiről. A költségvetés a projekt legfontosabb eleme, aminél nemcsak a fejlesztés költségeit, hanem az azzal kapcsolatosan felmerülő egyéb kiadásokat is előre meg kell határozni. Tervek, tanulmányok, engedélyek, résztvevő szakemberek költségei sokszor nem elszámolható kiadásai a pályázatnak, ettől függetlenül elengedhetetlen elemei a projekt megvalósításának, ezért szükséges a részletes kidolgozásuk.

Sokszor esnek abba a hibába az önkormányzatok, hogy ezeken a tételeken akarnak spórolni, ám az eljárás bármely szakaszában kiderülhet, hogy a tervek, programok hiányosságai, vagy a nem megfelelő szakember alkalmazása a pályázat szempontjából akár végzetes is lehet. Mindenki számára ismert, hogy ezeknek a „kiegészítő” elemeknek komoly

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

költségei vannak, ezért fontos, hogy a kiírások is vegyék ezt figyelembe oly módon, hogy teljes egészében elszámolható kiadások legyenek. Mivel ez az elvárás jelenleg csak részben valósul meg, az önkormányzatok feladata, hogy ezek összegét rendelkezésre bocsássa.

A projektek megvalósítása során megtérülnek ezek a kiadások azáltal, hogy például nem kell terveket módosítani, újabb közbeszerzési eljárást kiírni, vagy pótmunkákkal számolni. Érdemes ügyelni arra is, hogy az egyes munkákra milyen garanciákkal kötjük meg a szükséges szerződéseket. A pályázatírásnál például javasolt beépíteni a szerződésbe, hogy a díjnak csak egy bizonyos százaléka jár akkor, hogyha a megbízott hibájából nem kerül sor a pályázat befogadására. A tervezők esetében pedig arra, hogy ugyancsak csökkentett összeg jár, ha nem az aktuális kiírási feltételek és szabványok alapján készítik el munkát s emiatt kerül sor a pályázat elutasítására. A menedzsment egyéb tagjainál is fontos, hogy a teendők és a felelősségi szabályok pontosan legyenek körülhatárolva.

A pályázati eljárás legörömtelibb pillanata, azaz a támogatási döntésről szóló értesítés után indul az igazán felelősségteljes munka, ám az egyes munkafázisok adminisztrációja során szembesülünk az újabb akadályokkal. Az előrehaladási jelentések, az esetleges változás bejelentések, de leginkább a kifizetési kérelmek elbírálása kapcsán sokszor érezzük úgy, hogy a közreműködő szervezetek inkább gátolják, mint segítik a projektek zökkenőmentes megvalósítását. Ezen hatóságok néha még jogszabályi rendelkezéseket is a saját szemszögük alapján értelmeznek, ami ugyancsak kérdésessé teszi a pályázati rendszert.

Mindezek fényében jogos elvárás, hogy a lebonyolítás eljárásainak egyszerűsítésével a kiírók és a szabályozók is hozzájáruljanak ahhoz, hogy az önkormányzatok továbbra is minél nagyobb számban EU-s pályázatok formájában valósítsák meg projektötleteiket.”

Összegzés

Összességében elmondható, hogy egy pályázó akkor lehet igazán sikeres – legyen szó akár települési önkormányzatról, akár vállalkozásról vagy éppenséggel egy magánszemélyről – ha már jóval a pályázati lehetőségek hivatalos megjelenése előtt megkezdzi az arra való felkészülést és nem csak akkor eszmél, amikor azok már meg is jelentek.

Ebben nyújthatnak némi segítséget a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján megtalálható Akciótervek, amelyekből a 2011-2012-es fejlesztéseket tartalmazók előreláthatóan már az idén ősszel hozzáférhetőek lesznek.

Mindezek mellett elengedhetetlen a szintén a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapjáról elérhető pályázati menetrendek folyamatos figyelése, aktualizálása is, melyek némi iránymutatást adnak a jövőbeni pályázati lehetőségeket illetően.

A pályázatfigyelés, mint előkészítő tevékenység két oldalról közelíthető meg:

1. a legoptimálisabb, ha vannak konkrét fejlesztési elképzeléseim, amelyekhez keresek konkrét pályázati lehetőségeket, de
2. szintén célravezető megoldás lehet, ha figyelemmel kísérek minden lehetséges megjelenő pályázati konstrukciót és „mindenre lövök, ami mozog”!

A lényeg, hogy pályázzunk, mert pályázni és egyéb támogatások hiányában meghiúsuló fejlesztési projektjeinket megvalósítani még mindig könnyebb, mint forrásokat átcsoportosítani, elvonni vagy éppenséggel ebben a nehéz gazdasági helyzetben különböző hitelek és bankkölcsönök árán előrébb jutni, fejlődni, gyarapodni.

Visszajelző anyag **Fertőd VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA** szervezetéről
készített **PÁLYÁZATI STRATÉGIÁRÓL**
Budapest, 2010. május

A lehetőség adott és egyetlen – a településéért tenni akaró és tudó – városvezető sem engedheti meg magának, hogy kihasználatlanul hagyja azt a témérdek vissza nem térítendő eurónyi támogatást, mely végeredményében közelebb hozhatja hozzánk Európát.